

ምዕራፍ ዓሰርተ

ንጡፍ ተሳትፎ ህዝቢ

ዕላማታት እዚ ምዕራፍ፡

እዚ ምዕራፍ ተማሃርኩም ምስወዳእኹም፡-

- እንታይነት ንጡፍ ተሳትፎ ህዝቢ ትፈልጡ፡፡
- ህዝባዊ ተሳትፎ ንዕብይት ዘለዎ ረብሓ ትግንዘቡ፡፡
- ኣብ ቤት ትምህርትን ኣብ ከባብን ኣድላይነት ተሳትፎ ኣብ ተግባራት ዲስፕሊን፣ ዕሬትን ልምዓትን ትርድኡ፡፡

10.1 ንጡፍ ተሳትፎ ህዝቢ

ስእሊ 10.1 ከባቢና ብሓባር ነፅሪ

- ካብዚ ስእሊ እንታይ ተረዲእኹም?
- ኣብቲ ስእሊ ዝራኣዩ ተምሃሮ እናፈፀምዎ ዝርከብ ተግባር ንምንታይን ብኸመይን ከምዝኾነ ግለፁ፡፡

ፀገም ክፍለ ሓምሻይ ‘ለ’

መብዛሕቲኦም ተምሃሮ ሓምሻይ “ለ” ብኹነታት ክፍሎም ሕጉሳት ኣይነበሩን፡፡ ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን መምህር ዘይመፅአሉ ክፍለ ግዘ ስለዝረኸቡ እዙይ ንኣኹባ ንኸጥቀምሉ ተሰማምዑ፡፡

ገና ምይይጥ እንትጅምሩ ቁምነገር ዘይኾነላን ፈታዊት ፀወታን ለምለም ፈለግ ዝሓመመት መሲላ እናተቐንዘወት ወፀት። ስራሓ ዝተረድኦ ሓዋ ኣብርሃም ዝድግፍ መሲሊ ሓቢሩ ናብ ፀወታ ኸደ።

ኣብ መጀመርታ እቲ ምይይጥ ዝተዛረቡ ከማልን ሃዋን ነበሩ። ንሳቶም እውን ኣብ ዝሓለፉ ኣርባዕተ ሰሙናት ካልኦት ደቂ ክፍሎም ነቲ ፅቡቕ ስራሕም ተኸቲሎም ሓቢሮምዎም ከምዝሰለፉ ተስፋ ብምግባር እቲ ክፍሎም እናፅረዩ ከምዝቐነዩ ኣዘኻኸሩ። ኮይኑ ግና ዋላ ሓደ ሰብ ንዓኣቶም ተኸቲሎ ሓቢሩ ብዘይምፅራዩ ምሕዛኖም ገለፁ። ካልኦት እውን ተራ ብተራ ብዛዕባ መምሃሪ ክፍሎም ምርሳሕ ብፍላይ ከማልን ሓዋን ካብዘቋርፁ ንዳሓር እቲ ፀገም እናገደደ ምምፅኡ ኣብርሁ። መብዛሕትኦም ተምሃሮ መርኢያነት እኒ ከማል ብዘይ ምኽታሎም ዓርሶም ነቐፎም። ብኸምዚ ኩነታት እኹል ምይይጥ ምስተኻየደ ኩሎም ስለዝኣመንሉ ሽዑንሽዑ እቲ ክፍሊ ንምሕፃብን ንምፅባቕን ወሰኑ።

ዳኒኤል ክዳነይን ጫማይን ክባላሸው እዩ ብዝብል ምኽንያት ከም ኣለሚቲ ኣብ ኣፍደገ ኮይኑ በርትዑ እናበለ የጣቕፅ ነይሩ። ኣብ እዋን እቲ ምይይጥ “ንልዓል ሓዚ ነፅሪ” እናበለ ሃናፃይ ሪኢቶ ዘቕረበ ዋላካ እንተኾነ ኣብ መወዳእታ ብዝፍፁም ተግባር ብዙሓት ደስ ኣይበሎምን። ጫመአን ኣውጺኦን ብንጥፈት ካብ ዝሰርሓ ኣፅርኻታ ካብ ኣስቴር፣ ሳራ፣ ኣብርሀት ዝተፈለየት ኣለሚቲውን ጫማይ ኣይተመቸውንን ኢላ ኣብ ወሰን ጠጠው ኢላ ተበርታትፀን ነይራ።

ኣብቲ ምይይጥ ሕድሕዶም የቕርብዎ ብዝነበረ ሃናፃይ ሪኢቶ ተጠናኸሩን ውሳነ ረኺቡን ዝተፈፀመ ስራሕ ፅሬት ኣዝዩ ብዝፀግብ ኩነታት ተወዲኡ። እቲ መምሃሪ ክፍሊ ውን ፅሩይን ደረጅኦም ብዝሓለዉ መምሃሪ ሓገዛት ዝማዕረገን ኮይኑ። እቲ ስራሕ ምስተወደኦ ኣኸባ ንዓሰርተ ደቂቓ ተገይሩ ውፅኢቲ ተገምጊሙ።

ልዑል ተሳትፎ ንዘርኣዩ ተምሃሮን ኣቐዲሙ ፍሉይ ፃዕሪ ንዝገበሩ ንከማልን ንሃዋን ጣቕዲት ምስግና ተገብረሎም። ኣብ መወዳእታ ካብቲ ከይዲ ኩሎም ጠቓሚ ትምህርቲ ከምዝረኸቡ ንምርግጋዕ ተኻኢሎ እዩ።

ዕዮጉጅለ

ብመሰረት እቲ ምንባብ ነዞም ዝስዕቡ ሕቶታት ብጉጅለ ብምስራሕ ኣብ ክፍሊ ተመያየጡሎም

1. ናይ ሓምሻይ “ለ” ተምሃሮ ዝፈጸምዎም ተግባራት ግቡኣት ድዮም? ንምንታይ?
2. ተምሃሮ ሓምሻይ “ለ” ብዝፈጸምዎም ተግባራት ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ዝገበሩን ዘይገበሩን ኣባላት ነይሮምዶ? ኣፈላላዮም እንታይ ይመስል?
3. ከማልን ሓዋን ዝገበርዎ ፈላማይ ፃዕሪ ብመንፅር ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ከመይ ይምዘን?

ካብዚ ቀደሊ ተምሃሮ ዝፈጸምዎም ዝተፈላለዩ ተግባራት ቀሪቦም ኣለዉ። ነዞም ተግባራት ከከም ኩነታቶም ኣብ ክልተ መድብዎም። እቲ ሓደ መደብ “ብንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ዝተፈጸመ” ዝብል እቲ ካልእ ድማ “ብንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ዘይተፈጸመ” ብዝብል ይቕርቡ ንመልስታትኩም ድማ ምኽንያት ኣቕርቡ።

1. ሓለቓ ክፍሊ ንኹሉ ፀገም ብሓይሊ ጥራሕ ንምፍታሕ ይፍትን ነይሩ። ስለዚ ኩላትና ተኣኪብና ብምምይያጥ ብድምፂ ኣብዝሓ ሓዱሽ ሞኒተር መሪፅና።
2. ቤት ትምህርቲ ወፍሪ ምትካል ፈልሲ ስለዝፀወዐ ካብ ክፍልና ብዙሓት ተምሃሮ ኣብቲ ቦታ ተረኺቦም ተኺሎም።
3. ሞኒተርና ክፍልና ዝመሓደረሉ ስሪት ኣዳልዩ ብምምፃእ ብንባብ ምስ ኣስመዐና ብጣቕሚት ክነፅድቕ ገይሩ።

ካብ መንጎ እዞም ዝስዕቡ መልመድታት ሓደ ብምውሳድ ብጉጅለ ውሱን መፅናዕቲ ኣካይዱ።

ውጂኢቲ ድማ ኣብ ቀፃሊ ኣብ ሓደ ክፍለ-ግዜ ብመምህርኩም ኣቢልኩም ንክፍሊ ኣቕሪብኩም ተመያየጡ።

1. ኣብ ቤት ትምህርትኹም ፅቡቕ ምንቅስቃስ ዝገበሩ ክልተ ክለባት ምረፁ።

ቀጺሉ ብዛዕባ ኣመሰራርቶኦም፣ ዕላምኦም፣ መተሓዳደሪ ደንቦም፣ ኣወዳድባኦም፣ ትልሚ ስርሖም ዝፈፀምዎም ዓበይቲ ተግባራት ግለፁ። ኣተሓሕዝኹም ኣባላትዞም ክለባት ብዛዕባ ዝገብርዎ ዓይነት ተሳትፎን ደረጃን ኣስፊሕኹም ኣቕርቡ። ኣፈላላይ ክልቲኦም ክለባት ኣነፃፅሩ። ኣየናይ ይሕይሽ? ንምንታይ?

2. ኣብ ከባቢ መንበሪ ገዛኹም ብፅቡቕ ኩነታት ዝንቀሳቀሱ ክልተ ማሕበራዊ ትካላት ምረፁ።

ቀጺሉ ብዛዕባ ክልቲኦም ትካላት ኣመሰራረታ፣ ዕላማ፣ መተሓዳደሪ ደንብ ኣወዳድባ፣ ትልሚ ስራሕን ዝፈፀምዎም ዓበይቲ ተግባራትን ግለፁ። ብምትሕሓዝ ድማ ኣባላቶም ዝገብርዎ ዓይነት ተሳትፎን ደረጃን ኣስፊሕኹም ኣቕርቡ ኣፈላላይ እቶም ክልተ ትካላት ኣነፃፅሩ። ኣየናይ ይሕይሽ? ንምንታይ?

ኣብ ማሕበራዊ መነባብሮ ኣብዝኾነ እዋን ንንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ዓርስኹም ድልዎት ክትገብሩ ይግባእ። ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ሰባት ሓደ ውፅኢት ከምፅእ ኣብ ዝኸእል ጭቡጥ ተግባር ኣስተዋፅኦ ምግባሮም መበገሲ ይገብር። ነዚ ውን ዓርስ ተበግሶን ፃዕርን የድሉ።

ከምዚ ዝበለ ተሳትፎ ብዝበለፀ ውፅኢታዊ ንኸኾውን ክስራሕ ዘለዎ ብውልቀ ጥራሕ ከይኮነስ ብሓባር እዩ። ስለዚ ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ዓርስ ተበግሶ ዘለዎን ብሓባር ዝተዋፈርሉ ውፅኢታዊ ዝኾነ ጭቡጥ ተግባር እዩ።

10.2 ኣድላይነት ንጡፍ ተሳትፎ ህዝቢ.

ስእሊ 10.2 ብተሳትፎ ተምሃሮ ዝተመላኸፀ ቤት ትምህርቲ

- ብመሰረት እቲ ኣብ ላዕላይ ዝቐረበ ስእሊ ኣድላይነት ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ግለፁ።

ንሕንሕ

ማርቆስን ገነትን ናይ ክፍሊ ምሓዙት እዮም። ኣብ ውሽጢ ክፍሊ ክልቲኦም ብፀባዮምን ብፃዕሮምን ከምኡ'ውን ብኣቀባብላ ትምህርቲ ልዕሊ ኩሎም ምዃናም ይፍለጡ።

ሓድሓደ ግዜ ኣብ ጉዳይት ትምህርቲ እንትካትዑ ዝበኣሱ ይመስሉ። ኮይኑ ግና ድሕሪ ክትዕ ከምናይ ቀደሞም ብሰላም እንትንጋገሩ ይርከቡ። ሓድሓደ እዋን ተኻቲዖም ኣብ ስምምዕ ንምብፃሕ እንትኣብዮም ናይ መን ሓሳብ ትክክል ከምዝኾን ንምርግጋዕ ተተሓሒዞም ናብ ዝምልከቶ መምህር ብምኽያድ ሓዲኦም ብዓወት ይምለሱ።

ሓደ መዓልቲ ከምኣመሎም እንትካትዑ ኣብዘይ ስማምዕሉ ብርኪ በዕሉ። ማርቆስ “ኣብ ሓደ ክለብ ኣባል ብምዃን ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ብምግባርና ክንጥቀምን ከይንጥቀምን ንክእል ኢና።” ይብል።

ገነት ድማ ኣብዝኾነ እዋን ካብ ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ውልቃዊ ረብሓ ከምዝርከብ ኣረደአቶ። ማርቆስ ግና ብዚ ኣበሃህላኦ ኣይተስማዕምዐን። ንኣብነት ኣብ ቤት ትምህርቶም ኣብ ውሽጢ ክለብ ክንክን ከባቢ ኣብ ፕሮግራም ፈልሲ ምትካል

ብምስታፎም ክልቲኦም ዝረኽቡዎ ረብሓ ከምዘይ ነበረ ገለፀ። ብኣንፃሩ ገነት ዝሃበቶ መልሲ ካብ ምትካል ፈልሲ መንፈሳዊ ዕግበት፣ ተሞክሮን ፍልጠትን ከምዝረኽቡ፣ ንቕድሚት'ውን ዱር እንተዘይህሉ ክበፅሕ ካብ ዝኸእል ጉድኣት ከምዝሕለዉ ኣረደኦቶ። ሸዑንሸዑ ከም ኣጋጣሚ ኣብጥቕኦም ዝተደፍኦ ንሓፍ ረኣዩ። ማርቆስ እዚ ከም መረዳእታ ብምውሳድ ኣብ ክለቦም ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ብምግባር ከምዘይ ዝተበተነ ንሓፍ ከምዘይኣልዓሉ ኣረደኦ። ብምትሕሓዝውን እቲ ጉሓፍ ብዘይምልዓሎም፣ ኣብ ክልቲኦም ዋላ ሓደ ጉድኣት ከምዘይባፅፃሕ ወይ እንተዘልዕልዎ ነይሮም'ውን ዋላ ሓደ ውልቃዊ ረብሓ ከምዘይረኽቡ ኣብረሀ። ከምዚ ኢሉ እናተኸትዐ እንተሎ ከይተሓሰበ ኣብ ልዕሊ ቅላጥ ሙዝ ጠጠው ስለዝበለ ሸታሕ ኢሉ ወደቐ። ገነት ደንጊፃ ክተቕንፆ እንትትፍትን ካልኣት ተምሃሮ ኣርኪቦም ተሓጋጊዞም ኣልዕልዎ።

“ሓዚ ተረጋጊፁ 'እዩ፣ ኣብ ክለብና ብንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ስራሕቲ ፅሬት እንተነሳልጥ ነይርና ኩልና ንፅሬት መረባና እንሓሰብን ሰብ ዋና ምኽንና ነይርና። ኣነውን ብውልቀይ ምተረባሕኹን ካብዝበፅሐኒ ጉዳኣት ምደሓንኩን ነይረ። ኣእሚንክኒ እኹ። ንሰኹ ትኸክል ስለዝኾንኪ ናብ መምህር ምኽያድ ኣየድልየናን “ባላ” ተተሓሒዞም ተመለሱ።

መልመዲ 1

ብመሰረት እቲ ምንባብ ነዞም ዝስዕቡ ሕቶታት መልሱ።

1. ማርቆስ ዝረኽቦ ትምህርቲ እንታይ እዩ?
2. ማርቆስን ገነትን ኣብ ቤት ትምህርቶም ኣባላት ክለብ ክንክን ከባቢ እዮም። ኣብ ምትካል ፈልስን ፅሬት ቀፅርን ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ እንትገብሩ ክረኽቡዎ ካብዝኸእሉ ረብሓ ሰለስተ ጥቕሱ።

3. እስኪ ንስኻትኩም ድማ ብዓርስኹም ኣብ ቤት ትምህርቲ ክትፍፅምዎ እትክእሉ ጠቓሚ ተግባር ኣኻርቡ። ኣብ ውሽጢ እዚ ተግባርውን ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ እንትዘይትገብሩ ክትስእንዎም ትክእሉ ሰለስተ ነገራት ዘርዝሩ።

ክሳብ ሓዚ ከምዝተምሃርክምዎ ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ልዑል ረብሓ ከምዘለዎ ሪእኹም ኢኹም። ከምዘይ ዓይነት ተሳትፎ ብሓባር ካብ ዝህቦ ውፅኢት ብተወሳኺ ሕድሕድ ኣባል'ውን በይነ ዝረኽቦ ረብሓ ኣለዎ። ንኣብነት ኣብ ክፍሊ ኣብ ምምራፅ ሞኒተር፣ ኣብ ቤት ትምህርቲ መተሓዳደሪ ስሪት ኣብ ምፅዳቕ፣ ፀገም ክፍሊ ንምፍታሕ ኣብ ዝካየድ ኣኼባ፣ ክፍሊ ንምፅራይን ንምፅባቕን ኣብ ዝግበር ምንቅስቓስ፣ ሃፍትን ንብረትን ቤት ትምህርቲ ንምክንኻን ኣብ ዝግበር ተግባር፣ ወዘተ ተምሃሮ ብንጥፊትን ብተበግሰን ብሓባር ክሳተፉሉ ይግባእ። ከምዘይ ምግባር ድማ ንዉልቀ ሰባት ክጠቕም ይክእል እዩ። ንኣብነት ጉልበተኛ ጉዳኣት ኣየብፀሓሎምን። ፅቡቕ ዝኾነ ስርዓት ቤት ትምህርቲ ይዓሰል። ጥዕና ዘይጎድእን ስሓባይን መምሃሪ ክፍሊ ይህልዎም። ከምኡ'ውን ትምህርቲ ብስርዓት ንምክትታል ዘክእል ምቕዊ ኩነታት ይፈጥር።

መልመዲ 2

ኣብዞም ዝሰፊሱ ሕቶታት ተመያየጡ።

1. ኣብ ቤት ትምህርትኹም ካብ ሞንጎ ዝርከቡ መንግስታውን ህዝባዊ ሃፍትታት ግቡእ ክንክን ዘይረኽቡ ኣለውዶ? እንተሃሊዮም ዘርዝሩዎም።
2. ግቡእ ክንክን ዘይረኽቡ ንብረታት እንታይ ክግበረሎም ይግባእ?
3. ክግበረሎም ዝግባእ ክንክን ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ የድልዮዶ? ብኸመይ?

10.3 ዓይነታት ተሳትፎ ሕዝቢ

ሰእሊ 10.3 ቤት ትምህርትና ነፃብኛ

ሰእሊ 10.4 ከባቢና ነልምዕ

- ልዕል ኢሎም ዝቐረቡ ፎቶ ግራፋት እንታይ የርኢዩ?
- ኣብ ክልቲኦም ፎቶ ግራፋት ዘሎ ምምስሳል እንታይ እዩ? ፍልልዮምክ?

ክሳብ ሓዚ ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ እንታይ ከምዝኾነን ንምታይ ኣድላይ ከምዝኾነን ንምግንዛብ ኪኢልኩም 'ኢኹም ሓዚ ድማ ዓይነታት ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ክትሪኡ'ኢኩም።

ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ኣብ ኸልተ ክኸፈል ይካኣል። እቲ ሓደ ኣብ ቤት ትምህርቲ ዝካየድ ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ እዩ። እቲ ካልኣይ ድማ ኣብ መንበሪ ዝ ወይ ኣብ ከባቢ ስራሕ ቦታ ዝካየድ ህዝባዊ ተሳትፎ እዩ።

መልመዲ 3

ኣብዞም ዝስዕቡ ሕቶታት ብጉጅብ ኮይንኩም ተመያየጡ።

1. ኣብ ቤት ትምህርትኹም ዝንቀሳቀሱ ክለባት ስም ዘርዝሩ። ክለባት እንተዘየልዩም ከመይ ዝበሉ ክለባት ክጣየሹ ከምዝግባእ ኣረድኡ።
2. ኣብ ከባቢ ቁሻትኩም ወይ መንበሪኹም ዝርከቡ ማሕበራዊ ትካላት ስም ዘርዝሩ። ትካላት እንተዘየልዩም ከመይ ዝበሉ ማሕበራዊ ትካላት ክጣየሹ ከምዝግባእ ኣረድኡ።

3. ኣብ ቤት ትምህርትኹም ዘለዉ ወይ ክጣዩኹ ዝግበኣም ክለባትን ኣብ ቁሽትኩም ዘለዉ ወይ ክጣዩኹ ዝግበኣም ማሕበራዊ ትካላትን ብምንታይ ይመሳሰሉ? ብምንታይክ ይፈላለዩ?

መልመዲ 4

ነዞም ዝስዕቡ ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎታት ብኸልተ ዓይነት መዲብኩም መልስኹም ኣብ ደፍተርኩም ኣብ ታሕቲ ዘሎ ሰደጃ ገልቢጥኩም ሰርሑ።

1. ኣብ ኣባልነት ኣመራርሓ ፓርላማ ተምሃሮ ብብኸቓት ምስራሕ።
2. ናይቲ ቤት ትምህርቲ ሰካውት ክለብ መራሒ ጉጅለ ብምኃን ኣላፍነት ብዝግባእ ምውፃእ።
3. ንኤች.አይ.ቪ ሕሙማት ኣብ ዝግበር ክንክን ግልጋሎት ንምሃብ ብሰናይ ድልየት ምውፋር።
4. ኣብ ቤት ትምህርቲ ኣባል ክለብ ቀይሕ መስቀልን ቀይሕ ወርሕን ብምኃን ዝተማልአ ምንቅስቓስ ምግባር።
5. ኣባል ክለብ ምትሕግጋዝ ተምሃሮ ብምኃን ብዕሒት ስራሕ ብዘዕግብ ኩነታት ምፍፃም።
6. ኣብ ማሕበር ስራሕ ኣረስቶት ጥንኩር ኣባል'ቲ ማሕበር ኮይንካ ምንቅስቓስ።

ሪጋ	ብቤት ትምህርቲ ዝካየድ	ኣብ ከባቢ መንበሪ ገዛ ዝካየድ

10.4 ማሕበራት ሲቪክ

ስእሊ 10.5 ማሕበር ቀይሕ መስቀል/ ቀይሕ ወርሐ

ስእሊ 10.6 ጉባኤ ማሕበር መምህራን

- ኣብ ላዕሊ ዝቐረቡ ፎቶ ግራፋት እንታይ ይገልፁ?
- ክልቲኦም ፎቶግራፋት ዘመሳሰሎምን ዘፈላልዮምን እንታይ እዩ?

ማሕበር ሲቪክ፣ ማለት ናይ ንግዲ ዘይኮነ፣ ካብ ፖለቲካን ካብ መንግስትን ነፃ ዝኾነ ትካል እዩ።

ሓደ ሰብ ድልየቱ ብዓርሱ ውልቃዊ ፃዕሪ ጥራሕ ንምምላእ ኣይኸእልን። ሓባራዊ ፃዕርታት ብዙሕ ነገራት የዕጩ እዮም። ህዝቢ ህይወቱ ንምምሕያሽ እንተደልዩ ዝተፈላለዩ ማሕበራዊ ልምዳታት ክፍፅም ኣለዎም። ብዙይ ውፅኢታዊ ንክኸውን፣ ስራሕቲ ልምዳት ብሓባር ክስርሑ ይግባእ። ብሓባር ንምስራሕ ድማ ምውዳብ የድልዮም እዩ። ሰባት ዝተፈላለዩ ዓይነት ትካላት ከጣይሹ ይኸእሉ እዮም። ካብዚኣቶም ሓደ ዝኾነን ካብ ካልኦት ብባህሪኡ ዝተፈለየ ማሕበር ሲቪክ እዩ። ማሕበራት ሲቪክ ካብ ካልኦት ትካላት ዝፍለዩሎም ናይ ባዕላቶም መፍለይ ባህሪያት ኣለዎም። ቀዳማይ ብመንግስቲ ዝምርሑ ብዘይምኃኖም ነፃ እዮም።

ካልኣይ ዕላማኦም ከሰቢ ንምርካብ ከይኮነስ ማሕበራዊ ግልጋሎት ምብርካት ጥራሕ እዩ።

ሳልሳይ እቶቶም ዝረኽብዎ ካብ ኣባላት ዝዋፃእን ካብ ካልኦት ገበርቲ ሰናይ እዩ። ኣብ መወዳእታ ፖለቲካዊ ወገናውነት ኣይህልዎምን። ሰባት ኣብ

ማሕበራት ሲቪክ ተዋፊሮም ዘገልግሉ ብሰናይ ድልየት ወይ ብቲ ማሕበር ተቆጻሪም እዮም። ማሕበራት ሲቪክ ንዕብየት ዲሞክራሲያዊ ስርዓት፣ንሓበራዊ ሰላምን ንምስላጥ ልምዓትን ልዑል ኣበርክቶ ክገብሩ ዝኸእሉ ማሕበራዊ ትካላት እዮም።

መልመዲ 5

I. ነዞም ዝስዕቡ ሕቶታት መልሱ።

1. ነዞም ዝስዕቡ ባህርያት ዘማልኡን ዘየማልኡን ትካላት ቀጺሊ ካብ ዝቐረበ ዝርዝር ፍለዩ። መልስኹም ኣብ ታሕታይ ዘሎ ሰደቓ ሃቡ።

ባህርያት ፖለቲካዊ ወገናውነት ዘይብሉ

- ብመንግስቲ ዘይምራሕ (ካብ መንግስቲ ነፃ ዝኾነ)
- ብኣባላቱ ሰናይ ድልየት ዝንቀሳቐስ
- ንክስቢ ዘይተጣየሽ
- እቶቱ ካብ ኣባላት ዝዋፃእ ገንዘብን ካብ ገበርቲ ሰናይ ትካላት ዝርከብን

- ማሕበር ልምዓት ወረዳ
- ማሕበር ደቂ ኣንስትዮ
- ማሕበር ነጋዶ
- መንግስታዊ ቤት ዕዮ
- ፖለቲካዊ ውዳበት

- ማሕበር መናእሰይ
- ሙያዊ ማሕበር
- እድር ነበርቲ ሓደ ኸባቢ
- ዘይመንግስታዊ ትካል ተራድኦ
- ማሕበር ሰራሕተኛታት

መጠቓለሊ

ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ሓደ ሰብ ብዓርሰ ተበግሶ ምስ ካልኦት ብሓባር ዝፍፅሞ ርኢይ ዝኾነ ተግባር እዩ።

ኣብ ቤት ትምህርቲ ኣብ ዝካየዱ ተግባራት ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ምግባር ካብ ዝኾነ ንጡፍ ተምሃራይ ዝሕሎ እዩ። ከምዙይ ምግባር ተወሳኺ ተሞክሮን ፍልጠትን ንምርካብን ካብቲ ውፅኢት ንክትርባሕን የክእል።

ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ናይ ሓባር ምንቅስቓስ ይጠልብ። ገንዘብ፣ ጉልበትን፣ ፍልጠትን ኣዋሂድካ ብሓባር ምስራሕ ብዝለዓለ ኩነታት ውፅኢታዊ ይገብር። ብሓባር ንምስራሕ ካብ ዝውደቡ ኣካላት፣ ማሕበራት ሲቢክ ይርከቡዎም። ኣብ ከምዚኦም ዝመሳሰሉ ኣካላት ዝካየዱ ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ንምፅባል ይሞክራሲ፣ ንምርግጋፅ ሰላምን ልምዓትን ልዑል ኣበርክቶ ይገብር።

ኣገደስቲ ቃላት

- ስቪክ:- ፖለቲካውን ወታደራውን ዘይኮነ።
- ጭቡጥ ተግባር:- ንይምሰል ከይኮነስ ውፅኢታዊ ዝኾነ ስራሕ
- ዓርሰ ተበግሶ:- ብድፍኢት ከይኮነስ ካብ ናይ ዓርሰኻ ውሽጣዊ ድሌት ሓደ ተግባር ምፍፃም
- ምውዳብ:- ንኣበራዊ ውፅኢት ጉጅለ ወይ ማሕበር ምጥያሽ።
- ስራሕ ልምዓት:- ዕብየት ሕብረተሰብ ንምምፃእ ዝሕገዝ ውፅኢታዊ ተግባር።

መጠቻ ለሊ ሕቶታት

I. ነዘም ዝስዕቡ ምሉእ ሓሳባት ብምንባብ ትኽክል ንዝኾኑ “ሓቂ” ትኽክል ንዘይኮኑ “ጌጋ” እናበልኩም መልሱ፡፡

1. ንጡፍ ተሳትፎ ህዝቢ ጭቡጥ ዝኾነ ምንቅስቃስ ይሓትት፡፡
2. ክልቲኦም ዓይነት ንጡፍ ተሳትፎ ህዝቢ ማሕበራት ሲቪክን ማሕበራዊ ውዳበታትን እዮም፡፡
3. ካብ ንጡፍ ተሳትፎ ህዝቢ ኣባላት ብውልቀ ክረኽቡዎ ዝኽእሉ ረብሓ ኣይህሉን፡፡
4. ትካላት ንግዲ ሓደ ኣብነት ማሕበራት ሲቪክ እዮም፡፡
5. ምህላው ንጡፍ ተሳትፎ ህዝቢ ካብ መንጎ ዘረጋግፁ ነገራት ሓደ እቲ ምንቅስቃስ ብሓባር ዝካየድ ምዃኑ እዩ፡፡

II. ኣብ ትሕቲ ‘ሀ’ ንዝተዘርዘሩ ዝስማዕምዎ ኣብ ትሕቲ ‘ለ’ ካብ ዝተቐመጡ ብምምራፅ ኣዛምዱ፡፡

‘ሀ’

‘ለ’

1. ፖለቲካዊ ወገናዊነት
ዘይምህላው

ሀ. ኣብ ቤት ትምህርቲ ዝተጣየሸ
ማሕበራት ሲቪክ

2. እድር ምትሕግጋዝ

ለ. ማሕበራት ሲቪክ ዘስዕቡኦ ጉድኣት

3. ዝረእ ተግባር ምፍፀም

ሐ. ኣብ ከባቢ መንበሪ ዝርከብ ማሕበር

4. ክለብ ተምሃሮ ፀረ-ኤች-ኣይቪ
ኤድስ

ሲቪክ

መ. ወልቃዊ ረብሓ ንጡፍ ተሳትፎ
ህዝቢ

5. ተሞክሮ ምዕባይ

ሰ. ካብ ሓደ ባህሪ ማሕበራት ሲቪክ

ረ. ውሳኔ ህዝባዊ ተሳትፎ

በ. ሓደ ባህሪ ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ

III. ነዞም ዝሰዕቡ ክፍቲ ቦታታት ብትኽክለኛ ቃል ወይ ሓረግ መልኡ፡፡

1. እቶም ክልተ ዓይነታት ንጡፍ ሕዝባዊ ተሳትፎ _____ን _____ን እዮም፡፡
2. ንምዕባለ ዴሞክራሲያዊ ስርዓት፣ ሓባራዊ ሰላምን ንቅልጡፍ ልምዓትን ልዑል ኣበርክቶ ዘለዎ መንግስታዊ፣ ፖለቲካዊን፣ ወታደራዊን ዘይኮነ ወዳበ _____ እዩ፡፡

IV. ነዞም ዝሰዕቡ ሕቶታት ብምንባብ ትኽክለኛ መልሲ ምረጹ፡፡

1. ንጡፍ ሕዝባዊ ተሳትፎ _____ ዝራኣየሉ ምንቅስቃስ እዩ፡፡
 - ሀ. ብሓባር ምስራሕ
 - ለ. ጭቡጥ ተግባር
 - ሐ. ዓርሰ ተበግሶ
 - መ. ኩሎም ትኽክል እዮም
2. መፍለይ ባህሪ ማሕበራት ሲቪክ ዘይኮነ ኣየናይ እዩ?
 - ሀ. ንክስቢ ዝሰርሑ ኣይኮኑን
 - ለ. ካብ መንግስቲ ነፃ እዮም
 - ሐ. ፖለቲካዊ ፓርቲ ክኾኑ ይኽእሉ
 - መ. እቶቶም ካብ ኣባላት ይረኽቡ
3. መፍለይ ንጡፍ ተምሃራይ ካብ ዝኾኑ ሓደ _____ እዩ፡፡
 - ሀ. ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ምግባር
 - ለ. ሓለቓ ክፍሊ ምጃን
 - ሐ. ብመምህራንካ ናእዳ ምርካብ
 - መ. ኩሎም ትኽክል እዮም
4. ማሕበራት ሲቪክ ካብ ዝኾኑ ሓደ _____ እዩ፡፡
 - ሀ. ማሕበራዊ ዘርፊ ምምሕዳር ወረዳ
 - ለ. ማሕበር ሙያ
 - ሐ. ሕቡራት መንግስታት
 - መ. መልሲ ኣይተውሃበን

5. ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ንውልቀ ሰባት ዝህቦ ጥቕሚ _____

ሀ. ፍልጠትን ተሞክሮንን እዩ

ለ. ዋላ ሓንቲ ኣይህሉን

ሐ. ሃፍትን ምዕባለንን እዩ

መ. መልሲ ኣይተውሃበን

6. ብሓባር ምስራሕን ንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎን ዘምዕኦ ረብሓ፡- _____

ሀ. ዝበለፀ ውዕኢታዊ ይገብሮ

ለ. ፍልጠት ሃፍትን ክእለትን ንምውሃድ

ሐ. ሀን ለን ትኸክል እዮም

መ. መልሲ ኣይተሰጠን

V. ነዞም ዝስዕቡ ሕቶታት መልሲ ሃቡ።

1. ንንጡፍ ህዝባዊ ተሳትፎ ሓፂር ትርጉም ሃቡ።

2. እንታይነት ማሕበራት ሲቪክ ዘርእዩ ሓሙሽተ መፍለይ ባህርያት ዘርዝሩ።